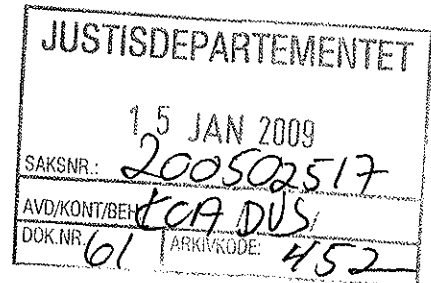

14 JAN 2009

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: 200502517/TRH
Saksbehandler: JIN
Vår ref.: 08/10421
Dato: 12.01.2009

Høring - NOU 2008:15 - Om barn og straff

1. Innledning

Helsedirektoratet viser til høringsbrev av 23.10.08 og NOU 2008:15 – Om barn og straff. I høringsbrevet sies det at utvalget ble bedt om å beskrive dagens behandlings- og reaksjonssystem og peke på styrker og svakheter ved dette. Utvalget ble særlig bedt om å utrede alternativer til å la personer mellom 15 og 18 år gjennomføre varetekt eller fengselstraff. Utvalget ble også bedt om å utrede hvilke andre tiltak samfunnet bør ha til rådighet for personer mellom 15 og 18 år som utfører alvorlig eller gjentatt kriminalitet.

Dokumentet har vært sendt ut på en bred høring i direktoratet og saken har vært forankret i Avdeling psykisk helse.

Foruten kommentarene i det følgende, slutter Helsedirektoratet seg til det foreliggende dokumentet. Nedenfor gjennomgås våre merknader fortløpende i samme nummererte rekkefølge som i NOUen.

2. Merknader

Til kap. 3.3

Det ser ut til at fengselshelsetjenesten i liten grad er trukket inn i utredningen. Helsedirektoratets vurdering er at fengselshelsetjenesten bør ha en rolle i forbindelse med rehabiliterende behandling.

Til kap 9.6.3.5

Utvalget oppfordrer til bred gjennomgang av krav til innhold i individuell plan. Etter direktoratets vurdering må det i første rekke sørges for at individuell plan faktisk tas i bruk i større grad enn nå (se utredningens kapittel 9.6.3.5 og "Helsetjenester til innsatte i fengsel", årsrapport 2007).

Helsedirektoratet • Divisjon psykisk helse og rus

Avd. psykisk helse

Jin Marte Øvreide, tlf.: 24 16 38 31

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org. nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Til kap. 9.7

I kapittel 9.7 legges det opp til at det skal gjennomføres en omfattende kartlegging av siktede for å sørge for at vedkommende møtes med tiltak som er effektive i forhold til å redusere faren for nye lovbrudd. Kartleggingen skal bidra til at den enkelte siktede møtes med individuelt tilpassede tiltak. Det fremgår at en bør forsøke å kartlegge "tidligere eller nåværende lovovertrедelser og disposisjoner, familieforhold og oppdragelse, utdanning eller jobb, vennerelasjoner eller rusmisbruk, personlighet og atferd, samt holdninger eller orientering." Videre sies det at kartleggingen også kan omfatte vurderinger av familien og foreldrene på mange angitte områder, se side 166 og 167.

Det fremgår mot slutten at man har vurdert forholdet til taushetsplikten og har funnet at det foreløpig ikke skal gjøres endringer i bestemmelsene om taushetsplikt, men at man skal benytte samtykke fra siktede. På side 168 sies det at "Utvalget mener imidlertid at håndteringen av dette spørsmålet må følges tett opp, for å vurdere om det på sikt er nødvendig å oppheve de offentlige etaters taushetsplikt ved kartleggingen."

De opplysninger som vil fremkomme i en slik kartlegging må anses som svært sensitive og mange av dem er helseopplysninger som reguleres av helsepersonelloven.

Bakgrunnen for at den profesjonsbaserte taushetsplikten som gjelder for helsepersonell er så vidt streng som den er, er hensynet til at enhver skal kunne oppsøke helsetjenesten, og gi opplysninger som er nødvendige for at helsehjelpen skal bli så god som mulig, uten å være redd for at opplysningene vil bli benyttet i andre sammenhenger. Det er direktoratets oppfatning at dette utgangspunktet er så viktig at eventuelle andre hensyn må veie svært tungt før man hjemler unntak fra taushetsplikten. Etter vår vurdering bør det utvises stor varsomhet med å hjemle slike unntak i forbindelse med kartlegging av siktede ungdomskriminelle.

I NOUen fremgår det at man slik det er nå hjemler innsyn i taushetsbelagte opplysninger i den siktedes samtykke. Her vil vi gjøre oppmerksom på de regler som finnes i helsepersonelloven § 22 om samtykke til å gi informasjon. For at et slikt samtykke skal være gyldig må det både være fullt ut frivillig og informert. I forbindelse med kartleggingsforslaget bør det etter vår mening vurderes grundigere hvorvidt dette er eller kan være oppfylt.

Når det gjelder kartlegging av familiesituasjon og eventuelt innsyn i helseopplysninger om andre enn den siktede, må det samme legges til grunn. Den opplysningene gjelder må da gi sitt samtykke.

Vennlig hilsen

Ellinor F. Major e.f.
divisjonsdirektør

Anne Grete Kvanvig
avd. direktør

Dokumentet er godkjent elektronisk